

Covid-19 Pandemi Sürecinde 4-13 Yaş Grubu Öğrencilerine Yönelik Uzaktan Çalgı Öğretimine İlişkin Öğretmen Görüşleri

Dilara AYZAZ TÖRAL¹ Aytekin ALBUZ²

Özet

Bu araştırmada, küresel korona salgını süreci içerisinde Türkiye'deki müzik eğitiminde çalgı derslerinin uzaktan eğitim modeli ile yürütülmesindeki durum incelenmiştir. Bu bağlamda; daha önceden uzaktan eğitim veren ya da hiç vermemiş olan 42 müzik öğretmenin görüşlerine başvurulmuş ve hazırlanan anket, Google form ile internet üzerinden uygulanmıştır. Elde edilen veriler ışığında; öğretmenlerin teknoloji kullanım durumları, çevrim içi derse karşı tutumları, pandemi dönemi öncesi ve sürecinde çevrim içi çalgı eğitiminin durumu değerlendirilmiştir. Araştırma, durum tespitine yönelik betimsel bir çalışma olup; genel tarama modelinde yürütülmüştür. Veri toplamaya yönelik olarak; alan yazın tarama ve öğretmen görüşleri için anket soruları hazırlanmıştır. Elde edilen veriler ise betimsel istatistiklerle analiz edilmiştir. Araştırmadan elde edilen bulgulara göre öğretmenlerin Covid-19 pandemisi sürecinde ağırlıklı olarak çevrim içi ders yaptığı görülmüştür. Çevrim içi ders ile ilgili öğretmenlerin en çok sorun olarak bildirdiği konunun ise enstrüman kaynaklı problemler olduğu görülmüştür.

Anahtar kelimeler: Covid-19, çalgı eğitimi, uzaktan eğitim, uzaktan çalgı eğitimi, pandemi

Teachers' Opinions on Distance Instrument Teaching for 4-13 Age Group Students in the Covid-19 Pandemic Process

Abstract

In this study, instrumental learning in music education in the context of distance education courses in Turkey during the outbreak of the coronavirus pandemic was examined. In this context; The views of 42 music teachers from Ankara who had previously provided distance education or never had been consulted were collected. The questionnaire was applied over the internet with a Google form survey. According to the results; Teachers' use of technology, their attitudes towards online lessons, and the status of online instrument training before and in the process of the pandemic period were evaluated. The research is a descriptive study aimed at determining the situation; It was conducted in a general survey model. Regarding data collection; Survey questions were prepared for literature review and teacher opinions. The data obtained are expressed and interpreted in basic statistical units. According to the study's findings, it was observed that teachers mainly used online lessons during the Covid-19 pandemic process. The most problematic issue about online lessons is defined as problems with musical instruments.

Keywords: Covid-19, instrument Education, distance instrument education, distance learning, pandemic.

¹ Yüksek Lisans Öğrencisi, Gazi Üniversitesi, e-posta: ddilarayaz@gmail.com

² Prof. Dr., Gazi Üniversitesi, Müzik Eğitimi Anabilim Dalı, e-posta: aytekina@gazi.edu.tr

Giriş

Günümüzde teknolojinin ve iletişim araçlarının gelişimi birçok alanı etkilemiştir. Bu gelişmelerle birlikte bilgiye ulaşmak daha kolay hale gelmiştir. Teknolojik gelişmelerin eğitimde kullanımı, öğretmen ve öğrencilerin bu yeniliklere uyum sağlamasını gerektirmektedir. Gelişmelerin takip edilip aktif ve etkili bir şekilde kullanılmasının eğitimin kalitesini de arttıracacağı düşünülmektedir. Eğitimdeki yeniliklere adaptasyon konusunda ve bu araçların eğitimde kullanımını yönetme üzerine bilgisayar bir araç; öğretmen ise yönlendiricidir (Dinçer, 2006). Bu gelişmeleri öğretim süreci ile bütünleştirecek olan öğretmenlerin eğitimdeki rolü göz önünde bulundurulduğunda, günümüz teknolojik araç ve yöntemler konusunda yeterli bilgiye sahip olunması önemli noktalardan biridir.

Eğitimdeki yeniliklere bakıldığında uzaktan öğretimin son yıllarda çok etkin olarak kullanıldığı göze çarpmaktadır. Uzaktan eğitim, ulaşımın fiziki şartlardan dolayı uygun olmadığı yerlere eğitimin ulaştırılabilmesi, geleneksel yöntemlerin sınırlılıklarının aşılaraq bireyin kendine uygun zaman ve mekân durumlarında eğitim almasına imkân sağlaması gibi avantajlar sağlamaktadır. Uzaktan eğitim, eğitim veren merkezlerin önceden hazırlanmış ders programları dâhilinde, öğrencilerin çevrim içi ve çevrim dışı olarak katılabilecekleri bir yöntemdir (Dinçer, 2006). Kişisel öğrenme ihtiyaçlarına göre yapılandırılabilen bu yöntem ile sayıca daha çok öğrenciye ulaşılabilmesi ve eğitimde fırsat eşitliğine katkı sağlanmasının yanı sıra öğrencinin dersleri istediği zaman tekrar edebilmesi konusunda bireylere esnek bir eğitim imkânı sağlamaktadır (Ağır, 2007). Öğrencilerin derslerdeki çalışmaları unutmamaları ve ev tekrarlarının yapılmasında da uzaktan eğitim yönteminin olumlu sonuçlar verdiği gözlemlenmiştir (Aksoy, 2015).

Dünyada ilk uzaktan öğretimin kullanılmasının 1728 yılına kadar uzandığı bilinmektedir. Başlangıçta posta aracılığıyla uygulanan uzaktan eğitim, günümüzde internet üzerinden bilgisayar, tablet ve akıllı telefonlar yoluyla kullanılmaya devam edilmiştir (İşman, 2011). Türkiye’de ilk uzaktan öğretim ise 1927 yılında, eğitim alanında yapılmak istenen yeniliklerinden biri olarak gündeme gelmiştir (Alkan, 1987; Akt: Özbay 2015). Ülkemizde uygulanmakta olan uzaktan öğretim programlardaki öğrenci sayılarına dair sayısal verilere ulaşılmadığı; yurtdışında en yaygın tercih edilen uzaktan eğitim programının ise University of South Australia (UniSA) olduğu tespit edilmiştir (Balaban, 2012).

Uzaktan eğitimin tercih edilme durumuna bakıldığında birtakım yarar ve sınırlılıkları olduğu görülmektedir. Eğitimde maliyeti azaltma, bağımsız öğrenmeyi sağlama, kitle eğitimini kolaylaştırma (Öztürk, 2014) ve eğitimi veren öğretmenlerden birçok öğrencinin fayda sağlaması gibi yararlarının yanı sıra; uzaktan eğitimde öğrencilerin sosyalleşme imkânının kısıtlanması, öğretmen-öğrenci iletişiminin zayıf olması ve teknolojiye ulaşım imkânlarına bağımlı olma gibi sınırlılıklara olduğu görülmektedir (Kaya, Gülözer, Baysan, Ataş, & Arpa, t.y). Uzaktan eğitim sürecinde aile desteği alınamaması ve kırsal bölgelerde internete ulaşılabilmesi da öğrenciler açısından olumsuz faktörlerdendir (Kara, 2020).

Uzaktan eğitimin birçok alan ve konuda git gide yaygınlaşması çalgı eğitimini de etkilemiştir. Teknolojik gelişmelerin kullanımının çalgı eğitimine çok yönlülük sağlayacağı düşünülmektedir. Öğrenilmek istenen herhangi bir konunun okul ya da bir kuruma gitmeden sanal sınıflar üzerinden sürdürülebilmesi çalgı eğitiminde birçok olumlu etki sağlamaktadır. Şehirler ve köyler arasındaki mesafenin fazla oluşu uzaktan çalgı eğitimine ihtiyacı ortaya çıkarmıştır (Brändström & Wiklund, 2010). Ayrıca öğrenme açısından dezavantajlı olan bireylere ulaşmak açısından da uzaktan öğretim öncelikli bir yöntem olarak göze çarpmaktadır (Bond, 2002).

Yapılan çalgı derslerinin tekrar edilmesi konusunda yarar sağlayacak bir yaklaşım da derslerin sosyal medya araçlarına ya da telefon gibi cihazlara kaydedilmesidir. Dersin kaydedilmesi, öğrenciye bir önceki dersi unutmadan doğru bir şekilde çalışması açısından faydalı olacaktır. (Güzel, Çelen, & Çakır, 2020). Bunun yanı sıra, uzaktan eğitimin hem teorik hem de uygulamalı olan çalgı dersleri için verimli olduğu görülmektedir (Sağır, Eden, & Şalliel, 2014). Öte yandan uzaktan eğitimin hem erken yaş için (Şahin, 2018), hem de yetişkin eğitiminde kullanılabilir ve etkili olduğu görülmektedir. Akademik düzeyde verilen çalgı eğitimi için gerekli araç-gereçlerin etkili kullanımının ise çevrim içi derslerde verimli olduğu düşünülmektedir (Artaç, 2018).

Müzik ve çalgı eğitiminde, alışlagelmiş yüz yüze yapılan derslerin yanı sıra bilgisayar destekli eğitimi kullanmak öğrenciye birçok çok açıdan fayda sağlamaktadır. Öğrencilerin de bu eğitime ulaşabilecekleri çeşitli araç ve yöntemler bulunmaktadır. Gerek çevrim içi gerekse çevrimdışı eğitim veren birçok ücretli ya da ücretsiz müzik ve çalgı eğitimi platformu bulunmaktadır. Udemy, Webiner, Youtube, Kahoot ve Dailymotion gibi web siteleri/uygulamaları üzerinden hem müzik hem de istenen diğer herhangi bir branşta eğitim alma imkânı bulunmaktadır. Eğitimin yanı sıra nota yazmak için kullanılacak Blanksheetmusic.net, Music Paper, Finale, Sibelius, Musescore gibi nota yazım programlarının kullanılması, müzik eğitimcileri ve öğrencilere alan çalışmalarında kolaylıklar sağlamaktadır (Avcı, 2020).

Uzaktan eğitim birçok yönüyle hem ülkemizde hem de dünyada tercih edilen eğitim yöntemlerinden biri olarak kullanılmaktadır. Ancak uzaktan eğitimin kullanım durumlarında ortaya çıkması muhtemel sınırlılıklardan ve alınan eğitimin geçerliği hakkındaki şüphelerden dolayı uzaktan eğitimin tercih edilmesi hususunda tereddütler yaşandığı düşünülmektedir. Ancak yapılan araştırmalara göre, yüz yüze eğitim ile çevrim içi eğitim arasında verimlilik açısından kayda değer bir farklılık olmadığı tespit edilmiştir (Horspool & Yang, 2010). Yapılan alan yazın taramasında, ülkemizde uzaktan çalgı eğitimine dair öğretmen görüşlerine yer verilen bir çalışmaya rastlanmamıştır. Uzaktan eğitim günümüzde tercih edilen ve gelecekte de tercih edilecek olan bir öğrenim yöntemi olarak düşünüldüğünde öğretmenlerin uzaktan eğitim ile karşı karşıya kaldıklarında duruma adapte olup eğitimi en verimli şekilde yürütmeleri beklenmektedir. Bu doğrultuda bu araştırmanın amacı; içinde bulunulan Covid-19 pandemisinin çalgı eğitimindeki yansımalarını incelemektir. Dolayısıyla araştırmanın problem cümlesi;

“4-13 yaş aralığındaki öğrencilerin ve eğitimi veren çalgı öğretmenlerinin uzaktan eğitime bakış açıları ve derslerin uygulanma durumları nasıldır?” biçiminde oluşturulmuştur. Bu doğrultuda, araştırmanın alt problemleri ise aşağıdaki gibidir:

- 1- Öğretmenlerin uzaktan eğitime yönelik çevrim içi ders verme tecrübe durumları nasıldır?
- 2- Çevrim içi ders sürecinde yaşanan problemler ve bu problemlere ilişkin öğretmenlerin getirdiği çözüm önerileri nelerdir?
- 3- Öğretmenlere göre çevrim içi ve yüz yüze yapılan derslerin karşılaştırılması nasıldır?
- 4- Pandemi dönemi öncesinde ve sürecinde yapılan çalgı derslerinde benzerlik ve farklar nelerdir?

Yöntem

Araştırmanın Modeli

Bu çalışmada çalgı öğretmenlerinin çevrim içi derslerle ilgili görüşlerine başvurulmuştur. Pandemi sürecinde devam ettirilen çalgı derslerinin verimi ve öğretmenlerin uzaktan eğitim sürecini ne şekilde yönettiği değerlendirilmeye çalışılmıştır. Bu yönüyle araştırma tarama modeli ile uyumludur. Tarama modeli, büyük bir grubun içinden seçilen bir alt gruba, ölçme araçları yoluyla kişisel düşüncelerini saptamak için seçilen örneklem gruba uygulanan araştırma tasarımıdır (Ocak, 2019).

Araştırmanın Çalışma Grubu

Araştırmanın çalışma grubunu 42 müzik öğretmeni oluşturmaktadır. Bu çalışmada çalışma grubu ile öğretmenlerin eğitim durumları, yaş grupları, branşları, kıdem dereceleri gibi değişkenler dikkate alınarak çeşitlilik sağlanması hedeflenmiştir. Çalışma grubundaki öğretmenlerin demografik bilgileri Tablo 1’de verilmiştir.

Tablo 1

Çalışma Grubunda Yer Alan Öğretmen Sayılarının Çeşitli Değişkenlere Göre Dağılımı

Öğretmen Özellikleri	Frekans	Yüzde
Yaş		
22-28	11	26,2
29-35	12	28,6
36-42	10	23,8
43 üstü	9	21,4
Toplam	42	100
Kıdem		
0-5	7	16,7
6-10	13	31
10 üstü	22	52,4
Toplam	42	100

Tablo 1*Çalışma Grubunda Yer Alan Öğretmen Sayılarının Çeşitli Değişkenlere Göre Dağılımı (Devamı)*

Öğrenim Düzeyi		
Lisans	20	47,6
Yüksek Lisans	14	33,3
Doktora	8	19
Toplam	42	100
Mezun Olunan Fakülte		
Eğitim Fakültesi	20	47,6
Güzel Sanatlar Fakültesi	3	7,1
Konservatuvar	17	40,5
Müzik ve Sahne Sanatları Fakültesi	1	2,4
Diğer	1	2,4
Toplam	42	100
Ders Verilen Branşlar		
Keman	23	30,6
Piyano	26	34,6
Gitar	8	10,6
Flüt	4	5,33
Çello	3	4,00
Diğer	11	14,6
Toplam	75	100
Ders Verilen Öğrencilerin Yaş Aralığı		
	Frekans	Yüzde
4-6	18	18
6-8	25	25
8-10	27	27
10-13	30	30
Toplam	100	100

Tablo 1'e göre çalışma grubunu oluşturan öğretmenlerin %28,6'sı 29-35 yaş aralığında olup %52,4'ü 10 yıl ve üstü kıdeme sahiptir. Ders verilen branş dağılımı incelendiğinde, öğretmenlerin en çok (%34,6) piyano branşında yer aldığı görülmektedir. Öte yandan, öğretmenlerin %14,6'lık dilimi ud, ney, kaval, kanun, bateri, obua, melodika, şan, kompozisyon ve orkestra şefliği, davul gibi çalgılar üzerine eğitim vermektedir. Ayrıca en çok ders verilen yaş aralığının ise birbirine çok yakın oranlarla 10-13, 8-10 ve 6-8 yaş aralığı grubunda toplandığı görülmektedir.

Veri Toplama Aracı

Araştırma verileri araştırmacılar tarafından geliştirilen anket yoluyla toplanmıştır. Çeşitli alanlarda kişi ve grupların görüşlerini almak için hazırlanan ve ulaşılmak istenen grubun demografik bilgilerini de içeren ölçme aracına anket denir (Sönmez & Alacapınar, 2019). Anket soruları hazırlanırken alan yazında bulunan ilgili araştırmalardan yararlanılmıştır. Anketin kapsam geçerliğini sağlamak için müzik eğitimi alanında doktorasını tamamlamış iki uzman ve eğitim bilimleri alanında doktora yapan bir uzman olarak toplam üç uzman görüşüne başvurulmuştur. Anketin ilk halinde covid-19 pandemi sürecinde çalgı derslerinin işleniş durumu yer alırken, çalışmanın amacına göre covid-19 pandemi öncesi durumun da incelenmesi gerektiği hakkında sorular, alan ile ilgili uzmanlara danışılarak eklenmiştir. Hazırlanan anket öncelikle iki öğretmene uygulanmış, eksik ve hatalı olan yerler düzeltilmiştir.

Oluşturulan anket üç bölümden oluşmuştur. Anketin birinci bölümde, öğretmenlerin genel bilgilerini (kıdem, öğrenim düzeyi, mezun olunan fakülte, branş) içeren sekiz soru sorulmuştur. Öğretmenlerin genel bilgilerini kapsayan sorularda çoktan seçmeli ve katılımcıların kendilerine uygun olan seçeneği seçebilecekleri onay kutuları verilmiştir. (Çalgı eğitimi verilen öğrencilerin yaş aralığı, vb.)

İkinci bölümde, çevrim içi çalgı eğitimine ilişkin; çevrim içi çalgı derslerinin hangi uygulamalar kullanılarak yapıldığı, çevrim içi derslerin olumlu ve olumsuz yönleri ve çevrim içi ders sürecinde karşılaşılan zorluklara yönelik 14 soru sorulmuştur. İkinci bölümü oluşturan sorularda evet/hayır soruları, onay kutuları, 5'li likert ve açık uçlu sorular yer almaktadır.

Anketin üçüncü bölümünde ise katılımcılara pandemi öncesi ve sürecinde ders durumları hakkında; pandemi dönemi öncesi ve sürecinde çevrim içi ders süreleri ve yüz yüze ile çevrim içi eğitimin verimlilik durumunu içeren 7 soru sorulmuştur. Anket sorularında 10'lu likert ve onay kutuları kullanılmıştır. Uygulanan anket öğretmenlere Google formlar ile çevrim içi olarak ulaştırılmıştır.

Verilerin Analizi

Anketteki likert tipi maddeler betimsel istatistikler (yüzde ve frekans), açık uçlu maddeler ise içerik analizi yöntemi ile çözümlenmiştir. İçerik analizi, görsel ve metinler için kullanılan, birbiri ile ilgili kategoriler arasında karşılaştırmaların yapıldığı gözlem ve görüşmelerden elde edilen verilerin incelenmesinde kullanılan analiz şeklidir (Büyüköztürk, Çakmak, Akgün, Karadeniz, & Demirel, 2019). İçerik analizinde, ham veriler araştırmacı tarafından tek tek okunur ve bu veriler kodlanır. Elde edilen kodlar anlamlı bir bütün oluşturacak şekilde bir araya getirilerek temalar oluşturulur (Yıldırım & Şimşek, 2016).

Yapılan çalışmada veriler okunmuş ardından elde edilen bilgiler anlamlı bir bütün oluşturacak şekilde kümelendirilmiştir. İçerik analizindeki temalar katılımcıların kendi ifadelerinden oluşturulmuştur. Kodlama yapılırken öğretmenlere tanıtıcı numaralar verilmiştir (örneğin E1, E2). Verilerin analizi raporlaştırılırken yazım ve noktalama işaretleri olduğu gibi alınarak koyulmuş ve öğretmenlerin fikirleri doğrudan yazılmıştır. Kodlamalar eğitim bilimleri alanında doktora yapan bir uzmana sunulmuştur.

Sonrasında iki kodlayıcı arasında uzlaşma sağlandığı için kat sayı hesaplaması yapılmaya gerek duyulmamıştır.

Bulgular

Öğretmenlerin Uzaktan Eğitime Yönelik Çevrim İçi Ders Verme Durumlarına İlişkin Bulgu ve Yorumlar

Öğretmenlerin çevrim içi derse yönelik hazır olma durumları ile ilgili dağılım Tablo 2’de verilmiştir.

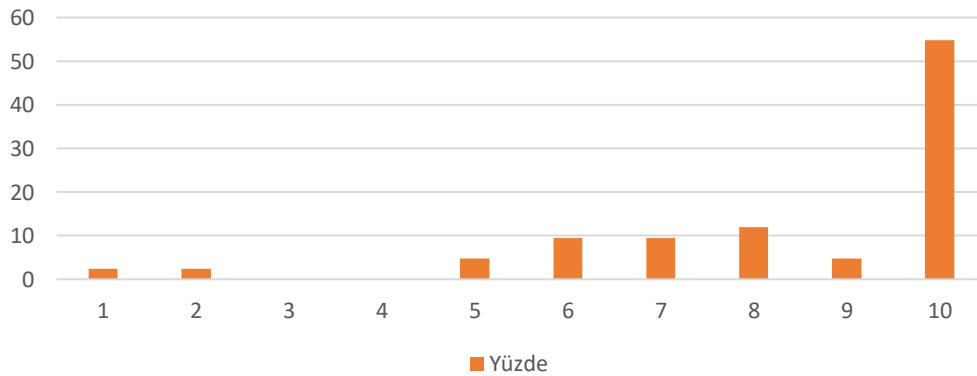
Tablo 2

Öğretmenlerin Çevrim İçi ve Uzaktan Derslere İlişkin Deneyim Durumu

İçerik adı	n	%
Daha önce müzik üzerine çevrim içi eğitim alan öğretmenler	7	83,3
Daha önce müzik üzerine çevrim içi eğitim almayan öğretmenler	35	16,7
Toplam	42	100,0

Tabloya göre, öğretmenlerin büyük bir çoğunluğunun daha önceden herhangi bir çevrim içi eğitime katılmadığı görülmektedir. Daha önceden çevrim içi eğitim alan öğretmen yanıtlarına göre ise, daha çok müzik eğitimi, performans, keman ve özel öğretim yöntemleri alanlarında eğitim aldıkları sonucuna ulaşılmıştır.

Bu araştırma kapsamında öğretmenlerin teknoloji kullanım durumları araştırılmış, öğretmenlerin teknoloji kullanımı konusunda kendilerine verdikleri puanlar da incelenmiştir. Öğretmenlerin kendilerine verdikleri puanlara ait dağılım Grafik 1’ de yer almaktadır.

Grafik 1. Öğretmenlerin teknoloji kullanımlarının değerlendirilmesi

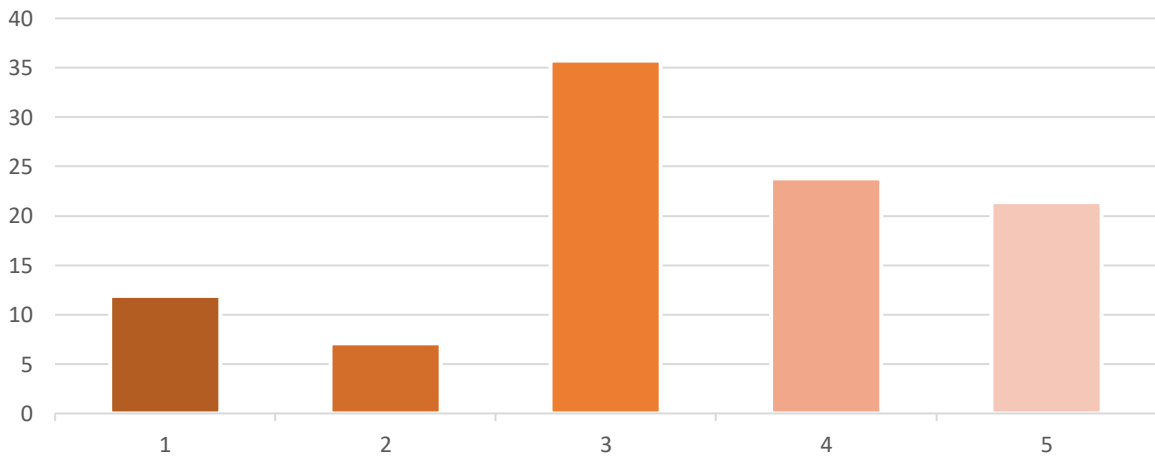
Yukarıda verilen grafiğe göre öğretmenlerin teknoloji konusunda öz yeterlik düzeylerinin incelendiği anket sorusunda, araştırmaya katılan öğretmenlerin %54,8'inin kendilerini teknoloji kullanımı konusunda çok yeterli buldukları sonucuna varılmıştır. Verilen grafiğe göre, teknoloji kullanımı konusunda kendine 5 ve 5'in altında öz değerlendirme puanı veren öğretmenler grubun %9,6'sını oluşturmaktadır. Öz değerlendirme puanı olarak kendine 3 ve 4 puan veren öğretmen yoktur. Çevrim içi dersler esnasında öğretmen ve öğrenciler tarafından kullanılan programlar/uygulamaların dağılımı Tablo 3'de verilmiştir.

Tablo 3

Çevrim İçi Derslerde Kullanılan Uygulamalar

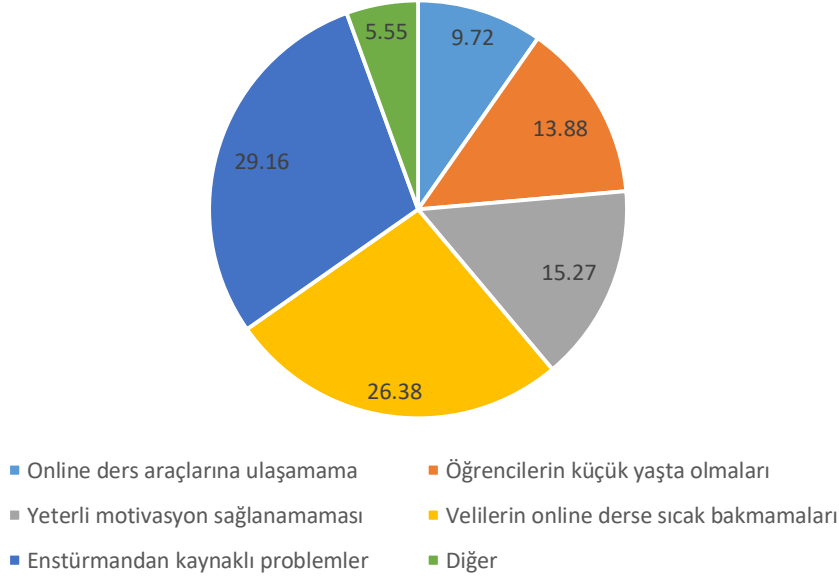
İçerik adı	n	%
Zoom	20	29,4
Whatsapp	19	27,94
Skype	15	22,05
Facetime	9	13,24
Google Meetings	3	4,41
Facebook	1	1,47
Microsoft Teams	1	1,47

Yukarıda verilen tabloya göre pandemi sürecinde yapılan çalgı derslerinde en çok kullanılan uygulamanın %29,4 ile Zoom olduğu görülmektedir. Öte yandan, Whatsapp'ın da en az Zoom kadar tercih edilen bir program olduğu görülmektedir. Ankete katılan öğretmenlerden alınan yanıtlara bakıldığında en az kullanılan uygulamaların ise Microsoft Teams, Facebook ve Google Meetings olduğu tespit edilmiştir. Öğrencilerin çalgı derslerine pandemi döneminde devam etme durumlarının dağılımı Grafik 2'de gösterilmiştir.

Grafik 2. Öğrencilerin pandemi döneminde derslere devam durumları

Verilen grafiğe göre, öğretmenlerin ders verdikleri öğrenciler ile pandemi döneminde derslere devam durumuna dair, beş puanlık doğrusal ölçek üzerinden 1 en az 5 ise en çoğu ifade edece şekilde derslere devamlılık hakkında en çok görüş bildirilen puanın %35,7 ile 3 puan olduğu bu yüzdeyi sırasıyla; %23,8 ile 4 puan, %21,4 puan ile 5 puan, %11,9 ile 1 puan ve %7,1 oran ile 2 puanın izlediği görülmektedir. Buna göre, 42 öğretmenin oluşturduğu çalışma grubunda öğretmenlerin 34'ünün öğrencileri ile derslere devam ettiğini söylemek mümkündür.

Grafik 3. Pandemi döneminde ders yapılamamasının sebepleri

Yukarıda verilen grafikte, pandemi döneminde öğrencilerle ders yapılamamasının çeşitli nedenleri öğretmen görüşleri doğrultusunda verilmiştir. Verilen grafiğe göre, pandemi döneminde çalgı derslerine devam etmeyen öğrencilerin evlerinde çalışacakları bir çalgıya sahip olmamaları, akort problemleri ve öğrencilerin velileri tarafından uzaktan eğitimin uygun bulunmaması, derslerin devamlılığı konusunda en sık belirtilen nedenler olarak belirlenmiştir. Bu iki ağırlıklı verilen cevabın yanı sıra internete ulaşma hususunda zorluklar, küçük yaşlardaki öğrencilerle ders yapma konusunda zorlanılması, psikolojik anlamda yeterli motivasyonun sağlanamaması ve başka kişisel sebeplerden dolayı yaşanan pandemi sürecinde bazı öğrencilerin derslere devam edemedikleri tespit edilmiştir.

Çevrim içi Ders Sürecinde Yaşanılan Problemler ve Bu Problemlere İlişkin Öğretmenlerin Getirdiği Çözüm Önerilerine İlişkin Bulgular ve Yorumlar

Buna göre öğretmenlerin çevrim içi ders sürecinde yaşadıkları sorunlar ile ilgili dağılım Tablo 4'de verilmiştir.

Tablo 4

Çevrim İçi Ders Sürecinde Öğretmenlerin Zorlandıkları Alanlar

İçerik Adı	n	%
Öğretmen öğrenci ilişkisinin zayıflaması (göz teması, dokunma vb. eksikliği)	28	25,22
Akort yapmak	25	22,52
Küçük yaştaki öğrencilerle ders yapmak	19	17,11
Teknolojik problemler	13	11,71
Ders materyallerinin uygun/yeterli olmaması	10	9,00
Velilerin çevrim içi derse karşı tutumları	8	7,20
Çevrim içi derse adaptasyon	7	6,30
Diğer	1	0,90

Verilen tabloya göre, öğretmenlerin çevrim içi ders sürecinde en fazla zorlandıkları konulara dair en çok görüş bildirilen sorunun %25,22'lik oranla uzaktan eğitim sürecinde öğretmen-öğrenci ilişkisinin zayıflaması olarak görülmektedir. Bunu sırasıyla akort yapmak, küçük yaştaki öğrencilerle ders yapmak, teknolojik problemler, ders materyallerinin uygun/yeterli olmaması, velilerin çevrim içi derse karşı tutumları ve çevrim içi derse adaptasyon takip etmektedir. Ayrıca internet bağlantısındaki kopmalar, sesin karşıya geç iletilmesi, senkron problemleri ve enstrümanla ilgili bir problem olduğunda öğretmenin müdahale edememesi gibi sebepler, öğretmenlerin çevrim içi derslerde en çok karşılaştıkları problemler arasında gösterilmektedir. Pandemi döneminde yapılan çevrim içi çalgı derslerinde karşılaşılan problemlere öğretmenlerin getirdiği çözüm önerileri Tablo 5'de verilmiştir.

Tablo 5

Çevrim İçi Derslerde Karşılaşılan Güçlüklere Öğretmenlerin Çözüm Önerileri

İçerik adı	n	%
Küçük yaştaki öğrenciler için velilerden destek almak	31	32,29
Velilere çevrim içi ders öncesinde ders ile ilgili bilgi vermek	20	20,83
Öğrencilerle ders dışında da iletişim kurmak	19	19,79
Verilen ödevlerin internet platformları üzerinden kontrol edilmesi	19	19,79
Diğer	6	6,25

Verilen tabloya göre, çevrim içi dersler esnasında karşılaşılan problemlere yönelik en çok görüş bildirilen çözümün ailelerden destek alarak dersi yürütmek olduğu görülmüştür. Bu çözümü %20,83 oranında velilere çevrim içi derslerden önce ders ile ilgili bilgi vermek ve eşit oranda öğrencilerle ders dışında da iletişim kurmak ve derslerde verilen ödevlerin internet platformları üzerinden kontrol edilmesi

izlemektedir. Bunların dışında diğer seçeneğinde bildirilen görüşlere bakıldığında öğrencinin kendi çalışma kayıtlarının öğretmenine iletilmesi, küçük öğrencilerle daha hareket temelli ders işlemek ve ders öncesi çalgı araç-gereçlerinin hazırlanmış olması öğretmenlerin çevrim içi derslerde karşılaştıkları zorluklara çözüm olarak düşünülmektedir.

Çevrim içi Çalgı Eğitiminin Durumu Hakkında Öğretmen Görüşlerine Yönelik Bulgu ve Yorumlar

Çevrim içi olarak yürütülen çalgı derslerinin durumuna yönelik hazırlanan soruya ilişkin öğrenme ortamı, iletişim, derslerin yöntem ve işlenişi olarak üç tema olarak oluşturulmuştur. Bu temalar öğretmenlere uygulanan anketlerdeki açık uçlu sorulara verilen cevaplardan elde edilen verilere dayalı olarak oluşturulmuştur.

İlk tema olarak öğrenme ortamı teması, dersin ve öğrenci verimliliğini arttırmak için bulunulan ortamın düzenlenmesi olarak tanımlanmıştır. Bu temaya sessiz ders ortamı, kamera açısını doğru ayarlamak, yapılan çevrim içi dersleri kaydetmek örnek olarak verilebilir. Buna ilişkin öğretmen görüşleri şu şekildedir: E36 “...öğrencinin her iki elinin görünebileceği bir pozisyonda kamerasını yerleştirmesiyle ders başlanır.” Bir başka öğretmen görüşüne göre E3: “...kamera açısının kesinlikle öğrencinin ellerini rahat görebileceğim bir alanda olması gerekiyor.” Öğretmenlerin öğrenme ortamı teması altında bildikleri görüşlere bakıldığında çevrim içi dersler esnasında dersin görüntü açısından doğru açılara koyulan kameralar ile yapılması gerektiği belirtilmiştir.

İkinci tema olarak iletişim teması, öğrencilerle derslerin haricinde whatsapp gibi araçlar üzerinden iletişim kurulması, velilerle ders öncesi ve sonrasında iletişim kurmak, akordla ilgili veliyi bilgilendirmek, ders içinde soru-cevap yapmak gibi konuları içermektedir. Bu temaya dair öğretmen görüşleri incelendiğinde; E25: “...ders başlangıcında sohbet edip, o gün ya da o hafta yaşadığı duygu durumunu değiştiren şeyler hakkında kısa bir konuşma yapıyoruz...” şeklinde görüş bildirmiştir. Verilen yanıtlara bakıldığında çevrim içi derslerde sadece ders esnasında değil ders öncesinde de öğrenciler ve velileri ile iletişim kurulmasının öneminin altının çizildiği görülmektedir.

Çevrim içi derslerin durumuna ilişkin oluşturulan, derslerin yöntem ve işlenişi teması incelendiğinde ise ders öncesinde ve sonrasında öğrencilerden kayıt istenilmesi, derslerin metronom ile yapılması, piyano eşlikli çalınması, eski parçaların tekrar edilmesi, ders sonlarının eğlenceli etkinlikler ile bitirilmesi, yeni ödev verilmesi, çalışılan parçanın ölçü ölçü çalışılıp daha sonra birleştirilmesi, enstrümanla deşifre, gösterip yaptırma yöntemi, solfej çalışması, renklerle öğretim, video destekli öğretim, gam egzersizleri, akord çalışması, anlatım metodu, çalınacak parça ile ilgili link paylaşımı kodlarına ayrılmıştır. E1’in konu ile ilgili görüşleri şu şekildedir:

Ders öncesi video kayıt istenir. Bu kayıtlar incelenir. Canlı derste çalışılacak kısımlar belirlenir. Dinleme etkinliği (Çalışılacak parça kayıttan çalınır. Bu sırada ısınma hareketleri, yay yönleri çalışılır. Çalışılan parçanın zorlayıcı teknik kısımları için yay, gam çalışmaları yapılır, varsa bu

teknik çalışmalar piyano eşliği açılarak öğrenciye canlı çalıştırılır. Bir de eşlik olmadan çalması istenir. Eserin aynı konuyu içeren teknik kısmı çalınır. Soru cevap şeklinde. Bu kısım önceki cümle ile birleştirilir. Parçanın tamamını çalmak çevrim içi ders için pek mantıklı olmuyor. Kısa ise olabilir. Yeni çalışılacak eser hakkında bilgi verilir. Teknik çalışmalar önerilir. Eski bir parça çalınır ve geribildirim yapılır ya da eğlenceli bir etkinlik eklenir. Gözlerin kapalı çal, yayı tepeden tutarak çal vb.

E1 dersin işlenişi ve yöntemi konusunda öncelikle ders öncesinde kayıt isteyerek derse hazırbulunuşluk durumunun önemine vurgu yapmıştır. Daha sonra teknik çalışmalar üzerinde durulduğunu ve çalışılan parçanın bölümlere ayırarak çalışmanın daha uygun olduğunu; dersin sonunda ise öğrenci motivasyonunu hedef alan çalışmalar yapılarak dersin bitirildiğini ifade etmiştir. Bir başka öğretmen görüşüne göre ise E3: “yüz yüze eğitimden tek farkı, öğrenciye parçasını çalarken aynı anda ritim veremiyorum fakat kendisinin hangi ritimle çalışmasını istiyorsam, o metronun açması mutlaka ama mutlaka sağlıyorum. Böylelikle ben yanındaymışım gibi o metronom ona kesintisiz eşlik etmiş oluyor...” şeklinde çevrim içi ders durumunu değerlendirmiştir.

Çevrim içi Derslerin Daha İyi Yapılması Hakkında Öğretmen Görüşlerine Yönelik Bulgu ve Yorumlar

Yapılmakta olan çevrim içi çalgı derslerinin nasıl daha verimli, kaliteli ve faydalı olabileceğine ilişkin öğretmenlere yöneltilen açık uçlu sorulardan alınan yanıtlar değerlendirildiğinde, oluşturulan üç tema; teknolojinin kullanımına yönelik öneriler, iletişime yönelik öneriler ve çalgı dersine yönelik öneriler şeklindedir.

İlk tema olan teknolojinin kullanımına yönelik öneriler teması, çevrim içi olarak yapılan derslerin alt yapı ve teknolojik araçların yeterlilik durumları açısından dersler için uygunluk durumunu saptamak olarak düşünülebilir. Bu temaya öğretmenler tarafından; wi-fi’ye yakın yerde ders yapmak, kullanılan uygulamaların kalitesini arttırmak, internetin hızlı olması, kamera açısının iyi ayarlanması, kullanılan ekipmanın kaliteli olması, dersi kulaklıkla yapmak gibi örnekler verilmiştir. Buna ilişkin öğretmen görüşleri şu şekildedir: E3: “... Kamera açısının nasıl olması gerektiğini öğrenciye uygulamalı göstererek, güzelce anlatarak derslerin başlangıcında oluşabilecek herhangi bir problemi engelleyebiliriz. Örneğin kamera açısını oturtmak için yine öğrencinin ders saatinden istemeden de kaybetmesi gibi. En önemlisi eğer taşınabilir bir çalgı ile ders yapılıyorsa, öğrencinin ve öğretmenin Wi-Fi bağlantısının en güzel çektiği yerde derse bağlanması da kaliteli bir ders işlenmesi için etkili olacaktır.” Bir başka öğretmen görüşüne göre ise E34: “Bana göre çevrim içi derslerin verimli olabilmesi için internet bağlantısı hızlarının şu andakinden daha yüksek olması gerekiyor. Ancak o zaman seste gecikme ve kesilme olmaz.” şeklinde teknoloji ile ilgili iyileştirmelerin çevrim içi derslerin kalitesini arttıracaklarını ifade edildiği tespit edilmiştir.

İkinci tema olarak iletişime yönelik öneriler teması incelendiğinde, ders süresinin daha verimli kullanımına ilişkin başlıklar ortaya çıkmıştır. Bu temaya, akord ve kamera açısı ile ilgili önceden bilgi

vermek, velilerin dersin işlenişi hakkında önceden bilgilendirilmesi, veli desteği ve öğrenci-veli motivasyonunu sağlamak başlıklarını içermektedir. Bu başlıklara dair öğretmen görüşleri şu şekildedir: E3: “Akord problemi yaşayan öğrenciler için gerekirse bir ya da iki ders sadece akordun nasıl yapılacağına dair detayları içeren bir ders işlemek yararlı olabilir. Böylelikle ders zamanında parça çalmaya başlamadan önce dersin 15_20 dakikasını akord ile harcamamış oluruz...” E5: “Veli bakış açısının değiştirilmesinin sağlanması bence en iyi öneri olacaktır...” E30: “Öğrenci ve veli motivasyonu doğru sağlanırsa yüzyüze eğitimi aratmayacak bir süreç yaşanabilmesi mümkün. Daha iyi yapılabilmesi için hazır bulunulmasının sağlanması şarttır ve burada teknolojik aksakları saymazsak iletişim doğru olduğu sürece ders akışı da doğru sağlanır.” Çevrim içi derslerde iletişime dair önerilere bakıldığında, çevrim içi derslerle yüz yüze dersler arasındaki farklılıkların ve sağlıklı bir ders için gerekli olan ihtiyaçların önceden belirlenip aile ya da öğrenci ile paylaşılmasının derse pozitif etki sağlayacağı düşünülmektedir.

Üçüncü tema olan çalgı dersine yönelik öneriler incelendiğinde, çevrim içi ders öncesinde ve ders işlenişi esnasında dersin veriminin artırılması üzerine öneriler ön plana çıkmaktadır. Bu temaya, derslerin iyi planlanması, pratik çizelgeleri, ders öncesi hazırlık, ödev kontrolü, öğrencinin hazırbulunuşluğu, derslerin yüz yüze yapılması, küçük öğrenciler ile ders yaparken velilerin derslerde bulunması, akort problemini çözmek, grup dersleri, öğrenci çalmaya başlamadan gerekli uyarıları yapmak, derste kullanılacak araç-gereçlerin önceden hazırlanması ve eşlikli çalışma gibi örnekler verildiği görülmüştür. Çalgı dersine yönelik yapılan öneriler incelendiğinde öğretmenlerin görüşleri şu şekildedir: E1: “Öğrencilerin kendi çalışmalarını somut olarak görecekları araçlara ihtiyaç var. 7 günlük tik atabilecekleri pratik kartları, kendilerini ifade edebilecekleri flipgrid gibi ortamlar ve derslerin düzenli planlanması en önemlisi...” E16: “Motivasyonu düşük ya da yaşı küçük olan, ilgisi derse az olan öğrencilerle velilerin de çocuklarının yanında bulunarak ders işlemek daha kolay olabilir.” E18: “Velilerin bu konuda bilgilendirilmesi ve zorunlu olduğunun anlatılması gerekli.” E23: “...Birbirine uygun çocuklarla gruplar oluşturulacak olursa da öğrenciler hem kendileriyle ortak bir şeyler paylaşan akranlarını tanımış olur hem de tek ders yapmanın sorumluluğunu paylaşmış olurlar.” E38: “Derse muhakkak hazır gelmeleri gerek. Akort videoları izleyerek aileleri ile yapan öğrencim çok.Ödevi olan eseri bol bol dinleyip gelmeli diye düşünüyorum.” biçiminde ifadeler ulaşılmıştır. Alınan yanıtlar incelendiğinde çevrim içi çalgı derslerinin daha verimli ve aksamadan yapılabilmesi için öğrencilerin ve velilerin dersin nasıl işleneceğine dair önceden bilgilendirilmesinin, öğretmenler tarafından derslerin düzenli bir şekilde planlanmasının ve derslerden önce yapılacak tüm ön hazırlıkların ders başlamadan yapılmasının faydalı olacağı önerildiği sonucuna varmamız mümkündür.

Öğretmenlere Göre Çevrim İçi ve Yüz Yüze Yapılan Derslerin Karşılaştırılma Durumuna İlişkin Bulgular ve Yorumlar

Çalgı derslerinin çevrim içi yapılması durumunun öğretmenler açısından değerlendirilmesi Tablo'6 da yer almaktadır.

Tablo 6

Öğretmenlere Göre Çevrim İçi Çalgı Eğitiminin Pozitif Yönleri

İçerik Adı	n	%
Öğrencinin şehir değiştirmesi durumunda bile kendi öğretmeni ile devam etme imkânı	35	34,31
Öğretmenin ve öğrencinin kendi evinden ders yapabilmesi	31	30,39
Daha çok öğrenciye ulaşma imkânı sağlaması	17	16,66
Farklı seviyedeki öğrencilere grup olarak ya da ayrı ayrı kolay bir şekilde ulaşmak	13	12,74
Öğrencilerin daha fazla konsantre olabilmesi	2	1,96
Diğer	4	3,92

Yukarıdaki tabloda öğretmenlere yöneltilen sorulardan biri olan çevrim içi dersin olumlu yönleri incelendiğinde %34,31 oranında öğrencinin herhangi bir sebepten şehir değiştirme durumunda kendi öğretmeni ile derse devam etmesi en çok tercih edilen anket şıkkı olarak görülmektedir. Bunu sırasıyla öğretmenin ve öğrencinin kendi evinden dersleri yapabilmesi, daha fazla öğrenciye ulaşma imkânı, farklı seviyelerdeki öğrencilere ulaşabilmek ve öğrencilerin derse daha fazla konsantre olması izlemektedir. Tablodaki yönlerin yanı sıra zaman tasarrufu, yüz yüze dersin imkânsız olduğu durumlarda çevrim içi derslerin faydalı olduğu görülmüş; veli destekli ders işlemenin öğrenci açısından faydalı olduğu yanıtı alınmıştır. Öğretmenlerin diğer seçeneğine yazdıkları cevaplara bakıldığında; veli destekli eğitimin daha rahat sağlanması, zaman tasarrufu, yüz yüze dersin imkânsız olduğu durumlar da çevrim içi çalgı eğitiminin faydalı yönleri olarak belirtilmiştir. Çalgı derslerinin yüz yüze yapılması durumunun öğretmenler tarafından değerlendirilmesi Tablo 7'de yer almaktadır.

Tablo 7

Öğretmenlere Göre Yüz Yüze Çalgı Eğitiminin Pozitif Yönleri

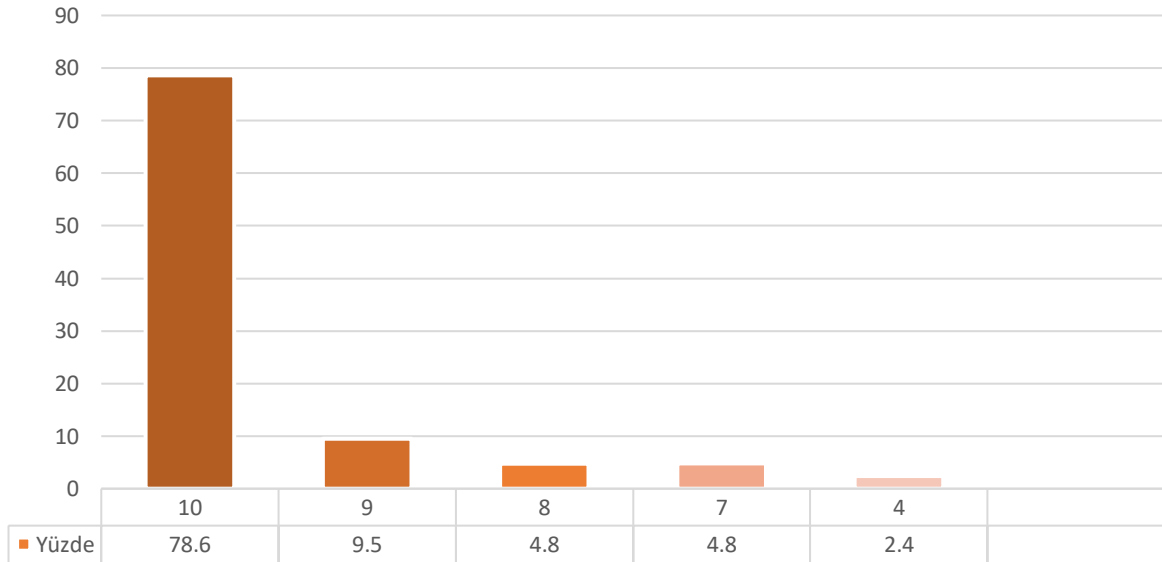
İçerik adı	n	%
Öğrenci ile göz teması kurmak ve gerektiğinde müdahale edebilmenin kolaylığı	40	34,48
Çalgı eğitiminde yüz yüze öğretiminin çevrim içi eğitime göre daha insani olması	29	25,00
Eğitim vermeye yüz yüze başlanması	21	18,10

Tablo 7

Öğretmenlere Göre Yüz Yüze Çalgı Eğitiminin Pozitif Yönleri (Devamı)

Çevrim içi eğitim için gerekli donanım, bilgi ya da ders materyaline sahip olmamak	12	10,34
Çokça kullanılan bir yöntem olması	11	9,48
Diğer	3	2,58

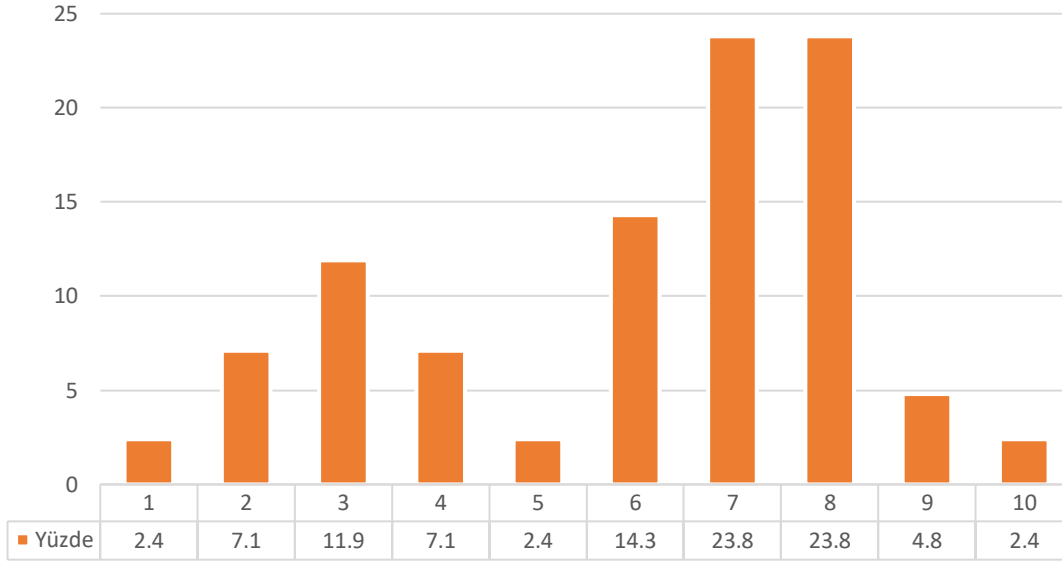
Öğretmenlerin yüz yüze çalgı eğitiminde pozitif buldukları en çok görüş bildiren cevabın %34,48 ile derslerde öğrencilerle göz teması kurmanın ve anlık müdahale edebilmenin derse etkisi olduğu görülmektedir. Daha sonra sırasıyla %25 ile çalgı eğitiminde yüz yüze öğretiminin çevrim içi eğitime göre daha insani olması, %18,10 ile eğitim vermeye yüz yüze başlanması, %10,34 oranında çevrim içi eğitim için gerekli donanım, bilgi ya da ders materyaline sahip olmamak ve %9,48 oranında ise çokça kullanılan bir yöntem olması durumlarının çalgı eğitiminde yüz yüze yapılan derslerin pozitif yönlerinden olduğu düşünülmektedir. Ayrıca öğretmenler ders esnasından anında müdahale edebilme, teknik hataları dokunarak daha rahat düzeltebilme ve öğretmen-öğrenci etkileşimi açısından daha verimli olmasını yüz yüze çalgı eğitiminin pozitif yönleri olarak belirtmişlerdir. Öğretmenlerin çalgı derslerinin yüz yüze yapılmasının verimlilik durumunu değerlendirdikleri anket sorusunun yanıtları Grafik 4’de verilmiştir.

Grafik 4. Öğretmenlere göre yüz yüze çalgı eğitiminin durumu

On puanlık doğrusal ölçek üzerinden değerlendirilen anket sorusunun cevaplarına bakıldığında; 10 en çok, 1 en az olarak değerlendirildiğinde öğretmenlerin en yüksek görüş bildirdikleri puanın %78,6 ile 10 puan, en düşük puanın ise %2,4 ile 4 puan olduğu görülmektedir. Verilen grafiğe göre, yüz yüze çalgı eğitiminin verimliliği hakkında 3 ve 3 ün altında puanlama yapılmadığı görülmektedir.

Öğretmenlerden 8'i 7-9 aralığında puanlar vermiştir. Öğretmenlerin çalgı derslerinin çevrim içi yapılmasının verimlilik durumunu değerlendirdikleri anket sorusunun yanıtları Grafik 5'de verilmiştir.

Grafik 5. Çevrim içi çalgı derslerinin verimlilik durumu

Yukarıdaki sorunun cevabına bakıldığında öğretmenlerin verdikleri yanıtların 6-7-8 derecelerinde kümelendiği ve bu derecelerdeki toplam yüzdenin %61,9 olduğu görülmektedir. Buna göre öğretmenlerin çevrim içi çalgı derslerinde büyük oranda derslerin verimliliği hakkında daha olumlu düşüncelere sahip olduğu tespit edilmiştir.

Pandemi Dönemi Öncesinde ve Sürecinde Yapılan Çalgı Derslerinde, Farklı Parametrelerde Benzerlik Ve Farklara İlişkin Bulgular ve Yorumlar

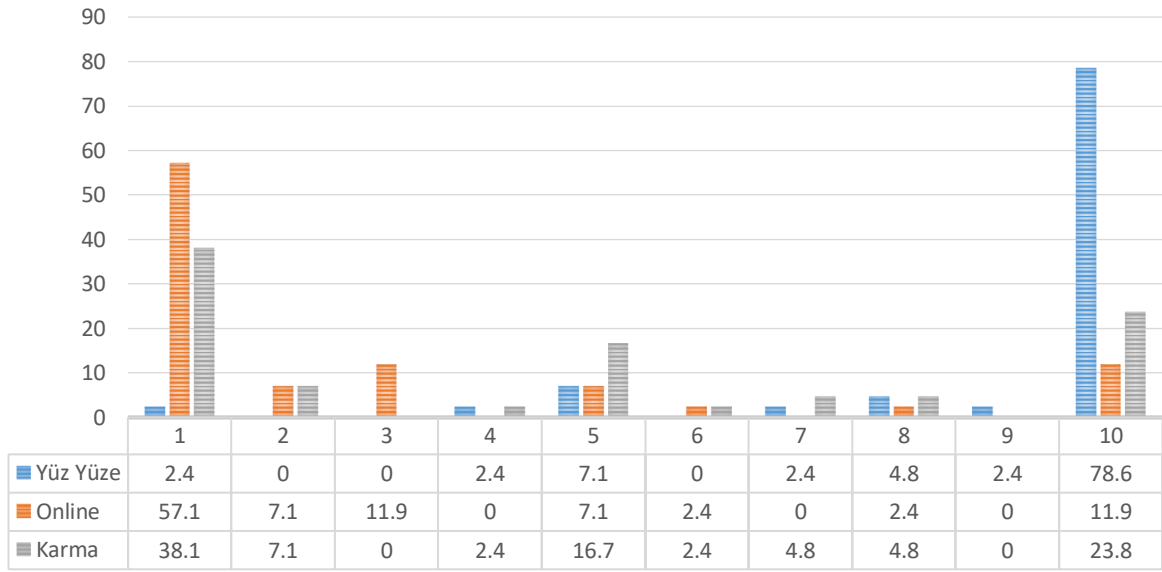
Bu araştırma kapsamında pandemi dönemi öncesi ve sürecinde çalgı derslerinin sürelerinin durumunun incelenmesi amacıyla sorulan sorulardan alınan yanıtlara Tablo 8'de yer verilmiştir.

Tablo 8

Pandemi Öncesi ve Sürecinde Ders Süreleri

Pandemi Dönemi Öncesi			Pandemi Dönemi Sürecinde		
Ders süreleri	n	%	Ders süreleri	n	%
0-20	0	0	0-20	1	2,4
20-40	5	11,9	20-40	20	47,6
40-60	37	88,1	40-60	21	50
Toplam	42	100,0	Toplam	42	100,0

Pandemi dönemi öncesi ve sürecinde çalgı derslerinin sürelerinin değerlendirildiği anket sorusunun yanıtlarına bakıldığında pandemi dönemi öncesinde ve sürecinde en çok tercih edilen ders süresinin 40-60 dk olduğu görülmektedir. 20-40 dk arası yapılan derslerin durumuna bakıldığında ise pandemi döneminden önce öğretmenlerin %11,9 u; pandemi dönemi sonrasında %47,6 oranında tercih edildiği görülmektedir. En az tercih edilen ders süresinin 0-20 dk aralığı olduğu görülmektedir. Pandemi döneminden önce çalgı derslerinin hangi yöntemlerle yapıldığı araştırılan anket sorularının yanıtları Grafik 6'de gösterilmiştir.

Grafik 6. Pandemi öncesinde kullanılan ders yöntemleri

Verilen grafiğe göre, pandemi sürecinde kullanılan çevrim içi, yüz yüze ve karma modellerin tercih edilme sıklığını incelemek amacıyla yöneltilen anket sorusunun yanıtlarına bakıldığında, öğretmenlerin pandemi döneminden önce en çok %78,6 oranla yüz yüze dersleri tercih ettiği görülmektedir. Öğretmenlerin en az görüş bildirdikleri yöntemin ise çevrim içi yöntem olduğu sonucuna varılmıştır. Tablodaki bilgilere bakıldığında pandemi dönemi öncesinde öğretmenlerin büyük oranda yüz yüze eğitimi kullandığı görülmektedir.

Tartışma ve Sonuç

Bu araştırmada Covid-19 pandemi dönemi öncesi ve sürecinde yapılan çalgı derslerinin durumu incelenmiştir. Uzaktan yapılan derslerin pozitif ve negatif tarafları tespit edilmiş, eksik yönleri hakkında öğretmenlerden çözüm önerileri alınmıştır.

Öğretmenlerin uzaktan eğitime hazır olma durumları ve teknolojiyi kullanım düzeylerine bakıldığında pandemi dönemi öncesinde çevrim içi ders alan öğretmen sayısının çalışma grubunu oluşturan öğretmenlerin çok az kısmını oluşturduğu görülmektedir. Yapılan anketler sonucunda öğretmenlerden 7 kişi çevrim içi müzik eğitim almışken, pandemi dönemi sürecinde ise bu sayının 9

olduğu tespit edilmiştir. Buna göre pandemi dönemi öncesi ve sürecinde öğretmenlerden müzik eğitimi ile ilgili olarak çevrim içi eğitim alanların sayısında çok büyük değişiklikler olmadığı görülmektedir. Bu durum öğretmenlerin uzaktan eğitim sürecine yabancı olduklarını göstermektedir. Üstün, Karaoğlan-Yılmaz, & Yılmaz'a (2020) göre öğretmenlerin günümüz teknolojilerine uyum sağlaması ve bilginin geniş kitlelere ulaşabilmesi adına kendilerini geliştirmeleri gerekmekte ve bu durum etkili öğrenme açısından önemli görülmektedir. Bu araştırmanın bulgularına göre de çevrim içi eğitimden yaralanmalarının ihtiyaç olduğu gözlemlenmiştir. Yıldız (2013)'a göre çevrim içi derslerdeki eğitim sürecinde öğretmenin rolünün çok önemli olduğu; öğretmenin dersi planlamasının ve dersi verimli şekilde işlenebilmesi için gerekli öğrenme ortamını oluşturmasının dersi niteliği açısından kritik olduğu saptanmıştır. Öte yandan teknoloji kullanımı konusunda öğretmenlerin kendilerini genel anlamda yeterli gördükleri, çevrim içi derslerinde en çok kullandıkları uygulamanın ise Zoom uygulaması olduğu tespit edilmiştir.

Pandemi döneminde derslerin devam durumuna öğretmenlerin verdiği yanıtlara bakıldığında ders alan öğrencilerin yarısının derse devam ettiği, bir diğer yarısının da dersleri bıraktığı sonucuyla karşılaşılmıştır. Derse devam edememe sebeplerine bakıldığında öğrencilerin evinde kendi cihazlarının bulunmaması ve ailelerin çevrim içi derslere sıcak bakmamaları en büyük etkenler olarak görülürken; öğrencilerin çevrim içi dersler için yeterli motivasyonu sağlayamamaları, yaşı küçük olan öğrenciler ile ders yapmanın zor olması gibi nedenlerden dolayı derslerin yapılamadığı görülmektedir.

Çevrim içi derslerde öğretmenlerin en çok zorlandıkları konulara bakıldığında derslerin bilgisayar, telefon ya da tablet gibi araçlar üzerinden yapılmasının öğretmen-öğrenci iletişimine olumsuz etkide bulunduğu; daha önce kendi kendine akort yapmayan ya da yaşı küçük olan öğrencilerle yapılan derslerde akort yapma sıkıntılarının olması ve internet bağlantısı ile ilgili sorunlar gibi durumlar karşısında birtakım zorlukların yaşandığı belirtilmiştir. Araştırma ile ulaşılan bu bulgu Erturgut (2008)'un ulaştığı eğitimde teknolojinin ön planda olduğu bu dönemde yazılımsal ve alt yapısal iyileştirmelerle uzaktan eğitim durumunda herhangi bir sorun çıkmadan sağlıklı bir şekilde ders yapılmasının önemi konusunu desteklemektedir. Ayrıca internet hızı ile ilgili olarak modemin yakınında ders yapmak ya da kablo ile modeme bağlanmanın internet kalitesini arttıracığı, dolayısıyla internet hızından kaynaklı sorunlara çözebileceği düşünülmektedir. Belirtilen bu sorunlarla ilgili; yaşı küçük olan öğrencilerle ders yapma konusunda veli desteğinin faydalı olacağı, iletişim problemlerini aşmak için öğrenciler ile ders dışında da temas halinde olmanın, ödev takibinin bir sonraki dersi beklemeden çeşitli uygulamalar üzerinden kontrol edilmesinin ve yüz yüze eğitimden çevrim içi eğitime geçiş hakkında öğrencilerle velilerin derslerin işleyişi konusunda bilgilendirilmesinin karşılaşılan problemleri çözebileceği belirtilmiştir. Araştırmadan elde edilen bu bulgu Kesendere, Sakin, & Acar (2020) ve Yılmaz (2020)'a göre içinde bulunduğumuz bu salgın sürecinde eğitimde öğretmenin yönlendirici ve bilgilendirici olması öğrencilerin belirsizlik yaşamaması ve sürece adaptasyonu açısından çalışmanın bulgularını desteklediği görülmektedir.

Çalgı eğitiminde pandemi dönemi öncesinde ağırlıklı olarak yüz yüze eğitim verildiği, ankete katılan 42 öğretmenden sadece 7'sinin çevrim içi eğitim verdiği görülmektedir. Pandemi dönemi sonrasında öğrenciler ile ders devam durumlarına bakıldığında ise ders alan öğrencilerin tamamına yakınının derslere uzaktan olarak devam ettiği gözlemlenmiştir. Ayrıca çevrim içi derslerde zorlanan durumlarla ilgili yanıtlara bakıldığında, uzaktan eğitime yönelik yeterli materyal olmaması cevabıyla karşılaşılmaktadır. Herhangi bir durumda öğretmenlerin ve öğrencilerin bir araya gelememesi durumunda derslerin aksamaması açısından çevrim içi dersler için ek materyallerin hazırlanmasının derslerin devamlılığı açısından faydalı olacağı düşünülmektedir.

Pandemi dönemi öncesi ve sürecindeki dönemde yapılan derslerin sürelerinin dağılımına bakıldığında pandemi dönemi öncesinde öğretmenlerin neredeyse tamamına yakını 40-60 dk ders süresi kullanırken, pandemi sürecinde öğretmenlerin 20'sinin 20-40 dk arası ders kullanmaya başladığı görülmektedir. Bu da pandemi döneminde yapılan ders sürelerinin çeşitli sebeplerden pandemi dönemindeki derslere göre daha kısa tutulduğu sonucuna işaret etmektedir.

Çevrim içi ve yüz yüze yapılan çalgı derslerinin değerlendirilmesine bakıldığında yüz yüze yapılan derslerde göz teması kurabilmenin önemine vurgu yapan öğretmenler, çevrim içi çalgı eğitiminde ise şehir değişiklikleri durumlarında öğrencilerin kendi öğretmenleri ile derslere devam edebilmelerinin faydalarının altını çizmişlerdir. Dikmen & Bahçeci (2020)'ye göre pandemi döneminde derslerin uzaktan çevrim içi uygulamalar kullanarak yapılmasının mümkün olduğu, eğitimin mekana bağlı kalmaksızın devam edebileceği araştırmanın bulgularını destekler niteliktedir. Verilen yanıtlar incelendiğinde öğretmenlerin öncelikli olarak yüz yüze eğitimi tercih ettikleri görülmektedir. Dersler için çeşitli alt yapı yetersizlikleri, dersler için yapılması gereken farklı hazırlıklar ve daha önceden de yüz yüze ders yapılması gibi sebepler çevrim içi derslere bakışı olumsuz etkilemektedir. Öte yandan hastalık, salgın ya da herhangi bir zorunlu mesafe durumunda derslerin devamlılığı açısından uzaktan eğitim yapmanın önemli olduğu düşünülmektedir. Bu bulgular çevrim içi eğitimin çeşitli aksaklıklar durumunda kullanılmasının eğitime faydalı olduğunu belirten çalışmalar ile tutarlılık göstermektedir (Sever, 2014).

Araştırmanın sonucuna göre, uzaktan eğitimin pandemi gibi olağanüstü durumlarda kullanımına ilişkin öğretmenlerin hazırlıklarının kısıtlı olduğu belirlenmiştir. Ayrıca, pandemi şartlarında yapılan çalgı derslerinin sekteye uğrayabildiği görülmüştür. İnternet hızı ve gerekli programların kullanılması hakkındaki problemlerin yanı sıra öğrenci ile temasızlığın da önemli bir problem olduğu öğretmenler tarafından belirtilmiştir. Çalgı derslerinin devamlılığı açısından öğretmenlerin çeşitli çevrim içi öğrenme araçlarını tanınmasının, güncel teknolojileri takip etmesinin ve karşılaşılan durumlara uyum sağlayabilme becerisinin yüksek olmasının ders verimliliği ve öğrenci motivasyonu açısından faydalı olacağı düşünülmektedir.

İleri araştırmalara yönelik olarak çalgı eğitimi boyutu öğrenci merkezli olarak değerlendirilebilir, öğrencilere uygulanan anketlerle ya da görüşmelerle pandemi dönemi çalgı eğitimi öğrenciler açısından değerlendirilebilir. Öte yandan, çeşitli diğer yaş gruplarıyla çalışmalar yapılarak öğrenci öğrenmesi boyutunda varsa seviye bazlı sorunlar ortaya çıkarılabilir. Ayrıca eğitimde öğrenmenin cinsiyet ve yaşa göre herhangi bir değişikliği olup olmadığı tespit edilebilir; bir başka açıdan da öğretmenlerin teknoloji kullanım durumu hakkında eğitimde teknoloji kullanım durumunu tesipt etmek konusunda araştırmalar yapılabilir. Son olarak, teknoloji kullanımını bakımından çevrim içi derslerde kullanılan uygulamalar incelenerek tercih edilen uygulamaların avantajlı ve sınırlı yönleri detaylı bir şekilde incelenebilir, gerekli iyileştirmelerle ilgili öneriler, derslere faydalı bir etki sağlayabilir.

Kaynakça

- Ağır, F. (2007). *Özel okullarda ve devlet okullarında çalışan ilköğretim öğretmenlerinin uzaktan eğitime karşı tutumlarının belirlenmesi* (Yüksek Lisans Tezi). Balıkesir Üniversitesi Fen Bilimleri Enstitüsü, Balıkesir.
- Aksoy, Y. (2015). *Özengen Keman Eğitiminde Video Destekli Öğretimin Keman Performansına Etkisi*. Yüksek Lisans Tezi.
- Artaç, A. (2018). Konservatuvar düzeyinde enstrüman eğitiminde uzaktan eğitim metodu. İçinde *1st International Symposium on Innovative Approaches in Scientific Studies*, (s. 302-304). Antalya: Set Technology
- Avcı, A. (2020). Dijital okuryazarlıkta müzik eğitimi. *Akra Kültür Sanat Ve Edebiyat Dergisi*, 8(20), 111-131. Erişim adresi <https://dergipark.org.tr/en/pub/akrajournal/issue/51735/650884>
- Balaban, M. (2012). *Dünyada ve Türkiye'de uzaktan eğitim ve bir proje önerisi*. İstanbul: Işık Üniversitesi.
- Bond, A. (2002). *Learning music çevrim içi: An accessible learning program for isolated student*. Adelaide: Australian National Training Authority. Retrieved from <https://www.nintione.com.au/resources/rao/learning-music-çevrim-ıci-an-accessible-learning-programme-for-isolated-students/>
- Brändström, S., & Wiklund, C. (2010). Distance music education in northern europe. In *European Association for Music in Schools Conference*. Retrieved from <http://www.diva-portal.org/smash/get/diva2:1006381/FULLTEXT02>
- Büyüköztürk, Ş., Çakmak, E. K., Akgün, Ö. E., Karadeniz, Ş., & Demirel, F. (2019). *Eğitimde bilimsel araştırma yöntemleri*. Ankara: Pegem Akademi.
- Canbay, A., & Nacakçı, Z. (2011). Mektupla keman öğretim uygulamasına yönelik içerik analizi. *Mehmet Akif Ersoy Üniversitesi Eğitim Fakültesi Dergisi*, (21), 134-152. Erişim adresi <https://dergipark.org.tr/en/download/article-file/181330>

- Dikmen, S., & Bahçeci, F. (2020). Covid-19 pandemisi sürecinde yükseköğretim kurumlarının uzaktan eğitime yönelik stratejileri: Fırat üniversitesi örneği. *Turkish Journal of Educational Studies*, 7(2), 17. Erişim adresi <https://dergipark.org.tr/en/download/article-file/1108982>
- Dinçer, S. (2006). Bilgisayar destekli eğitim ve uzaktan eğitime genel bir bakış. İçinde VIII. *Akademik Bilişim* (s. 65-68). Denizli.
- Erturgut, R. (2008). İnternet temelli uzaktan eğitimin örgütsel, sosyal,pedagojik ve teknolojik bileşenleri. *Bilişim Teknolojileri Dergisi*, 1(2), 79-85. Erişim adresi <https://dergipark.org.tr/en/pub/gazibtd/issue/6613/87877>
- Güzel, B. B., Çelen, Y., & Çakır, H. (2020). Youtube üzerinden video destekli keman öğretimine ilişkin öğrenci görüşleri. *Bilim, eğitim, Sanat ve Teknoloji Dergisi*, 4(1), 31-43. Erişim adresi <https://dergipark.org.tr/tr/download/article-file/847822>
- Hebert, D. G. (2007). Five challenges and solutions in çevrim içi music teacher education. *Research and Issues in Music Education*, 5(1), 1-10. Retrieved from <https://commons.lib.jmu.edu/cgi/viewcontent.cgi?article=1045&context=rime>
- Horspool, A., & Yang, S. S. (2010). A comparison of university student perceptions and success. *Merlot Journal of Çevrim içi Learning and Teaching*, 15-29. Retrieved from https://jolt.merlot.org/vol6no1/horspool_0310.pdf
- İşman, A. (2011). *Uzaktan eğitim*. Ankara: Pegem Akademi.
- Kara, Y. (2020). Pandemi sürecindeki öğrenci deneyimleri:bakırköy ilçesi örneği. *Avrasya Sosyal ve Ekonomi Araştırmaları Dergisi*, 7(7), 165-176. Erişim adresi <http://www.dergipark.org.tr/en/pub/asead/issue/56000/757429>
- Kaya, A. B., Gülözer, A., Baysan, E., Ataş, İ., & Arpa, M. (tarih yok). *Uzaktan eğitimin yararları ve sınırlılıkları*. Erişim adresi <http://www.uzaktan-egitim.net/?pnun=26&pt=1.6.Uzaktan+E%C4%9Fitimin+Yararlar%C4%B1+ve+S%C4%B1n%C4%B1rl%C4%B1kl%C4%B1klar> adresinden alındı
- Kesendere, Y., Sakin, A. Ş., & Acar, A. K. (2020). Educators' views on çevrim içi/distance violin education at Covid-19 outbreak term. *Journal for the Interdisciplinary Art and Education*, 1(1)(1-19). Erişim adresi <https://dergipark.org.tr/en/pub/jiae/issue/56029/745444>
- Köse, M., & Demir, E. (2014). Öğretmenlerin rol modelliği hakkında öğrenci görüşleri. *Uluslararası Sosyal ve Ekonomik Bilimler Dergisi*, 8-18. Erişim adresi <http://ijses.org/index.php/ijses/article/view/125>
- Ocak, G. (2019). *Eğitimde bilimsel araştırma yöntemleri* (1. basım). Ankara: Pegem Akademi

-
- Okan, S. (2015). Keman öğretiminde teknolojik unsurlardan yararlanmanın gerekliliği. İçinde 1. *Uluslararası Müzik ve Dans Kongresi*.
- Özbay, Ö. (2015). Dünyada ve Türkiye'de uzaktan eğitimin güncel durumu. *Uluslararası Eğitim Bilimleri Dergisi*, (5), 376-394. Erişim adresi <https://atif.sobiad.com/index.jsp?modul=makale-detay&Alan=sosyal&Id=AWqh9IQyfKvWzH81lh9b>
- Özen, N. (2004). Çalgı eğitiminde yararlanılan müzik eğitimi yöntemleri. *GÜ, Gazi Eğitim Fakültesi Dergisi*, 24(2), 57-63. Erişim adresi <http://static.dergipark.org.tr/article-download/imported/5000078788/5000073007.pdf>
- Özer, B. (1990). Uzaktan eğitim sisteminin evrensel yapısı. *Kurgu Dergisi*, 569-594. Erişim adresi https://atif.sobiad.com/index.jsp?modul=makale-goruntule&id=AWYfbkYyHDbCZb_mQzQ
- Öztürk, M. (2014). Web tabanlı uzaktan eğitimde teknolojiye ilişkin yeni eğilimler. *Türkiye Sosyal Araştırmalar Dergisi*, 272-288. Erişim adresi <https://dergipark.org.tr/en/download/article-file/16762>
- Sağır, T., Eden, A., & Şalliel, O. (2014). Müzik eğitiminde uzaktan eğitim ve orkestrası uygulamaları. *İnönü Üniversitesi Sanat ve Tasarım Dergisi*, 4(9), 69-79. Erişim adresi <https://dergipark.org.tr/en/download/article-file/92515>
- Şahin, A. G. (2018). *Video destekli keman öğretiminin(7-15) yaş arası bireylerin bilişsel, duyuşsal ve psikomotor davranışlara etkisi* (Yüksek Lisans Tezi). Adıyaman Üniversitesi Sosyal Bilimler Enstitüsü, Adıyaman.
- Şendurur, Y., & Barış, D. A. (2002). Müzik eğitimi ve çocuklarda bilişsel başarı. *GÜ, Gazi Eğitim Fakültesi Dergisi*, 22(1), 165-174. Doi: <https://doi.org/10.17693/yunus.21364>
- Sever, G. (2014). Bireysel çalgı keman derslerinde çevrilmiş öğrenme modelinin uygulanması. *Eğitimde Nitel Araştırmalar Dergisi*, 2(2), 27-42. Erişim adresi <https://enadcevrim.ici.com/public/assets/catalogs/0557577001546262040.pdf>
- Sönmez, V., & Alacapınar, F. G. (2019). *Örneklendirilmiş bilimsel araştırma yöntemleri* (7. basım). Ankara: Anı Yayıncılık.
- Üstün, A. B., Karaoğlan-Yılmaz, F. G., & Yılmaz, R. (2020). Öğretmenler e-öğrenmeye hazır mı? öğretmenlerin e-öğrenmeye yönelik hazır bulunuşluklarının incelenmesi üzerine bir araştırma. *Necmettin Erbakan Üniversitesi Ahmet Keleşoğlu Eğitim Fakültesi Dergisi*, 2(1), 54-69. Erişim adresi <https://dergipark.org.tr/en/pub/akef/issue/55203/759099>
- Yıldırım, A., & Şimşek, H. (2016). *Sosyal bilimlerde nitel araştırma yöntemleri* (10. basım). Ankara: Seçkin.
-

- Yıldız, Y. (2013). Model önerisi:Geleceğin müzik eğitimi kurumları için teknoloji destekli çalgı sınıfı. İçinde *International Symposium on Changes and New Trends in Education* (s. 137-144). Konya: Necmettin Erbakan Üniversitesi.
- Yılmaz, N. A. (2020). Yükseköğretim kurumlarında covid-19 pandemisi sürecinde uygulanan uzaktan eğitim durumu hakkında öğrencilerin tutumlarının araştırılması:Fizyoterapi ve Rehabilitasyon Bölümü. *Necmettin Erbakan Üniversitesi Sağlık Bilimleri Fakültesi Dergisi*, 3(1), 18-19. Erişim adresi <https://dergipark.org.tr/en/pub/neufhsj/issue/55814/751395>